

Наукові перспективи
Видавнича група

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

*v rámci publikační skupiny
Scientific Publishing Group*

*Svazek LXV mezinárodní
kolektivní monografie*

*Česká republika
2026*

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Česká republika)
Středoevropský vzdělávací institut (Bratislava, Slovensko)
Národní institut pro ekonomický výzkum (Batumi, Gruzie)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazachstán)
Institut filozofie a sociologie Ázerbájdžánu Národní akademie věd
(Baku, Ázerbájdžán)
Institut vzdělávání Ázerbájdžánské republiky (Baku, Ázerbájdžán)
Batumi School of Navigation (Batumi, Gruzie)
Regionální akademie managementu (Kazachstán)
Veřejná vědecká organizace „Celokrajinské shromáždění lékařů ve veřejné
správě“ (Kyjev, Ukrajina)
Univerzita nových technologií (Kyjev, Ukrajina)
Mezinárodní poradenská společnost "Sidcon" (Kyjev, Ukrajina)
Evropské lyceum "Vědecké perspektivy" (Kyjev, Ukrajina)

v rámci publikační skupiny Publishing Group „ Vědecká perspektiva “

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Česká republika
2026

International Economic Institute s.r.o. (Czech Republic)
Central European Education Institute (Bratislava, Slovakia)
National Institute for Economic Research (Batumi, Georgia)
Al-Farabi Kazakh National University (Kazakhstan)
Institute of Philosophy and Sociology of Azerbaijan National Academy of
Sciences (Baku, Azerbaijan)
Institute of Education of the Republic of Azerbaijan (Baku, Azerbaijan)
Batumi Navigation Teaching University (Batumi, Georgia)
Regional Academy of Management (Kazakhstan)
Public Scientific Organization "Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in
Public Administration" (Kyiv, Ukraine)
University of New Technologies (Kyiv, Ukraine)
International Consulting company "Sidcon" (Kyiv, Ukraine)
European Lyceum "Scientific Perspectives" (Kyiv, Ukraine)

within the Publishing Group "Scientific Perspectives"

MODERN ASPECTS OF SCIENCE

65-th volume of the international collective monograph

Czech Republic
2026

ISBN 978-617-8614-29-4

<https://doi.org/10.52058/65-2026>

UDC 001.32: 1/3] (477) (02)

C91

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika
Zveřejněno rozhodnutím akademické rady

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. (Zápis č. 216-2/2026 ze dne 09. února 2026)

Monografie jsou indexovány v mezinárodním vyhledávači Google Scholar

Partnerskými akademickými mezinárodními vydavateli monografie jsou: TOJELT, Paradigm Journal a Shanlax International Journal of Education

Recenzenti:

Karel Nedbálek - doktor práv, profesor v oboru právo (Česká republika)

Markéta Pavlova - ředitel, Mezinárodní Ekonomický Institut (Česká republika)

Iryna Zhukova - kandidátka na vědu ve veřejné správě, docentka (Ukrajina)

Savvas Mavridis - profesor na Mezinárodní řecké univerzitě v oddělení marketingu a cestovního ruchu,
Veřejná instituce (Greece)

Yevhen Romanenko - doktor věd ve veřejné správě, profesor, ctěný právník Ukrajiny (Ukrajina)

Humeir Huseyn Akhmedov - doctor of pedagogical sciences, professor (Azerbajdžán)

Jurij Kijkov - doktor informatiky, dr.h.c. v oblasti rozvoje vzdělávání (Česká republika)

Vladimír Bačištin - docent ekonomie (Slovensko)

Ahmet Selcuk Akdemir - doktor věd, profesor, Malatya Turgut Ozal University (Turecko)

Peter Ošváth - docent práva (Slovensko)

Oleksandr Nepomnyashy - doktor věd ve veřejné správě, kandidát ekonomických věd, profesor,
řádný člen Vysoké školy stavební Ukrajiny (Ukrajina)

Dina Dashevskaja - geolog, geochemik Praha, Česká republika (Izrael)

Tým autorů

C91 Moderní aspekty vědy: LXV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2026. str. 251

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie obsahuje publikace o: utváření a rozvoji teorie a historie veřejné správy; formování regionální správy a místní samosprávy; provádění ústavního a mezinárodního práva; finance, bankovníctví a pojišťovnictví; duševní rozvoj osobnosti; rysy lexikálních výrazových prostředků imperativní sémantiky atd.

Materiály jsou předkládány v autorském vydání. Autoři odpovídají za obsah a pravopis materiálů.

© Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2026
© Publishing Group „Vědecká perspektiva“, 2026
© autoři článků, 2026

OBSAH

PŘEDMLUVA

ODDÍL 1. VEŘEJNÁ SPRÁVA

*§1.1 ПРАВОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ КВОТУВАННЯ ПРАЦЕВ-
ЛАШТУВАННЯ ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ ЗА ЗАКОНОМ № 4219-
ІХ: ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ З 01.01.2026 (Романенко Є.О.,
Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України,
Гурковський В.І., Центральний науково-дослідний інститут
Збройних Сил України, Михайлюк Ю., Національна академія
Державної прикордонної служби України імені Богдана
Хмельницького)* 20

*§1.2 ТРАНСФОРМАЦІЯ СИСТЕМИ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ
УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ЗМІН ДО КОНЦЕПЦІЇ ЗА СТАНДАР-
ТАМИ НАТО В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ
(Романенко Є.О., Центральний науково-дослідний інститут
Збройних Сил України, Гурковський В.І., Центральний науково-
дослідний інститут Збройних Сил України, Вербовенко О.П.,
Центральне управління цивільно-військового співробітництва
Генерального штабу Збройних Сил України)* 33

*§1.3 РЕФОРМУВАННЯ ПІДХОДІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ЖИТЛОВОЇ
ПОЛІТИКИ: ПОЛОЖЕННЯ ЗАКОНУ №12377 (Романенко Є.О.,
Центральний науково-дослідний інститут Збройних Сил України,
Гурковський В.І., Центральний науково-дослідний інститут
Збройних Сил України)* 49

ODDÍL 2. PEDAGOGIKA, VÝCHOVA, FILOZOFIE, FILOLOGIE

*§2.1 ACMEOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE PROFESSIONAL
COMPETENCE FORMATION IN FUTURE PHYSICAL EDUCA-
TION AND SPORT SPECIALISTS (Shynkarova O., State Institution
"Luhansk Taras Shevchenko National University", Dubovoi O., State
Institution "Luhansk Taras Shevchenko National University",* 62

ODDÍL 6. ZEMĚPIS

- §6.1 ПРИРОДНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СЕЛА МАЛІ ПІДГАЙЦІ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ 137
(**Нетробчук І.М.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Мельнійчук М.М.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Котюк Т.М.**, Підгайцівський ліцей Підгайцівської сільської ради Луцького району, **Полянський С.В.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Білецький Ю.В.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Качаровський Р.Є.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки)

ODDÍL 7. POLITOLOGIE

- §7.1 РОЛЬ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ У ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ 154
(**Лясота А.Є.**, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара)

ODDÍL 8. SAMOORGANIZACE V REGIONECH ZEMÍ EU

- §8.1 INSTITUTIONAL DUALISM OF POWIAT-LEVEL SELF-GOVERNMENT IN POLAND 182
(**Eligiusz Piotr Komarowski**, WSHIU Academy of Applied Sciences)

ODDÍL 9. ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ A VZDĚLÁVÁNÍ UČITELŮ

- §9.1 THE ROLE OF THE TEACHER IN THE DEVELOPMENT OF PRIMARY SCHOOL AND THE PRINCIPLES OF HIS PREPARATION FOR THIS 194
(**Krajkowska E.**, WSHIU Academy of Applied Sciences)

ODDÍL 6. ZEMĚPIS

§6.1 ПРИРОДНИЙ РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СЕЛАМАЛІ ПІДГАЙЦІ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ
(**Петробчук І.М.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Мельнійчук М.М.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Котюк Т.М.**, Підгайцівський ліцей Підгайцівської сільської ради Луцького району, **Полянський С.В.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Білецький Ю.В.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки, **Качаровський Р.Є.**, Волинський національний університет імені Лесі Українки)

Вступ. Сьогодення формує цілі та пріоритети сталого розвитку окремо взятих територій, зокрема й окремо взятих населених пунктів в межах територіальних громад, зважаючи на особливості їхнього географічного розташування, природного середовища, історії та культури. Зважаючи на вагомую роль природних ресурсів у рекреаційному потенціалі Волинської області, в багатьох населених пунктах акцент робиться саме на природі, де її значення та вплив у формуванні життєздатності території в межах ТГ є досить потужним. Досить часто в умовах стрімкого сьогодення можливості рекреації в невеликих населених пунктах, де поєднується природна краса, гармонія людини і довкілля, що розміщені в годині їзди від місця постійного проживання є визначальними для людей та бази проведення їх відпочинку, зокрема й вихідні дні. Тому дослідження невеликих, а особливо сільських населених пунктів в контексті аналізу природних умов, ресурсів, сучасного стану навколишнього середовища та

ролі створеної тут рекреаційної зони, яка стає прикладом гармонійного співіснування природи і громади, раціонального природокористування її населенням, є досить актуальним і на часі. Одним із таких мальовничих місць є село Малі Підгайці Підгайцівської сільської територіальної громади Луцького району Волинської області.

Виклад основного матеріалу. Підгайцівська сільська рада у складі сіл Стумівка, Крупа та Підгайці (Центр) діяла з другої половини ХХ століття до початку процесів децентралізації в країні. На вимогу реформи місцевого самоврядування, а саме добровільного об'єднання, у 2018 році до складу Підгайцівської сільської ради входить Лищенська, а у січні 2020 року - приєднується Романівська сільська рада, згідно Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад».

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2020 року № 708-р затверджено в складі Підгайцівської ОТГ Борохівську (Ківерцівський район), Звірівську (Ківерцівський район), Липинську, Піддубцівську, Хорлупівську (Ківерцівський район) територіальні громади. До складу громади входять понад 20 населених пунктів: Підгайці, Борохів, Ботин, Верхівка, Веснянка, Вишнів, Воротнів, Гаразджа, Діброва, Звірів, Крупа, Липини, Лище, Новокотів, Олександрія, Пальче, Піддубці, Романів, Струмівка, Хорлуپی. Площа громади – 123,65 км². Чисельність населення – 18 270 осіб. Центром громади є с. Підгайці [1; 4–5; 18].

Село Малі Підгайці розташоване у Луцькому районі Волинської області, у складі Підгайцівської територіальної громади. Населений пункт лежить у східній частині області, неподалік від адміністративного центру – м. Луцьк, від якого відділяє лише кілька кілометрів.

Територія села розміщена в межах Волинського Опілля, що є частиною Волинської височини. Своєрідність Волинського Опілля полягає в тому, що

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

ця територія є великим «островом» серед ландшафтів мішаних хвойно-широколистяних лісів і одним із найбільших у «ландшафтно-опільському поясі» Східно-Європейської рівнини. Рельєф рівнинний із незначними підвищеннями, що створює сприятливі умови для забудови, сільського господарства й відпочинку [6; 22]

Село Малі Підгайці (рис. 1) – невелике, де проживає близько 600-700 жителів. Населення представлено різними віковими групами: діти, молодь, дорослі та літні люди. Основна частина населення займається сільським господарством, вирощуванням овочів і фруктів на присадибних ділянках, тваринництвом. Значна частина жителів працює у місті Луцьку та інших населених пунктах області, займаються торговельною діяльністю або сферою послуг.

Рис. 1. Село Малі Підгайці (фото Котюк Т. М.)

Село характеризується тісними соціальними зв'язками: мешканці активно підтримують один одного, спільно організовують святкові та

трудо́ві заходи. Особливою є участь молоді у громадському житті та природоохоронних ініціативах.

Через територію громади проходять автомобільні шляхи місцевого значення, які забезпечують добрий зв'язок із Луцьком, селами Великими Підгайцями, Гаразджею та іншими населеними пунктами. Завдяки вигідному географічному положенню Малі Підгайці поступово перетворюються на мальовничу зону приміського відпочинку [11–12].

Рельєф території села полого рівнинний (рис.2.), з легкими підвищеннями та зниженнями. Абсолютні висоти коливаються в межах 170–200 м над рівнем моря. Поверхня сформована льодовиковими відкладами – суглинками, пісками, моренами, які утворилися в наслідок геологічних процесів [3; 6].

Рис. 2. Рівний рельєф території (фото Котюк Т. М.)

Такі умови сприяють розвитку чорноземно-лучних і сірих лісових ґрунтів, придатних для землеробства. У пониженнях рельєфу зберігаються

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

заболочені ділянки, які мають важливе екологічне значення, адже вони затримують надлишкову вологу і зберігають біорізноманіття.

Клімат Малих Підгайців – помірно-континентальний, із м'якою зимою та теплим літом. Середня температура січня становить близько -4°C , липня – $+18^{\circ}\dots+20^{\circ}\text{C}$. Річна кількість опадів коливається в межах 600-650 мм, що сприяє росту зелених насаджень, городництву й сінокосам [6; 11–12; 18; 24].

Переважають західні та північно-західні вітри, що приносять вологе атлантичне повітря. Завдяки цьому клімат сприятливий для рекреаційних занять: прогулянок, відпочинку біля води, пікніків і розвитку зеленого туризму.

Малі Підгайці багаті на невеликі ставки (рис. 3) та струмки, що формують місцевий водний баланс. Найбільш привабливим об'єктом є ставок у межах рекреаційної зони, створений для відпочинку жителів і гостей села [12; 16; 21–22].

Рис.3. Ставок поблизу села та його мешканці (фото Котюк Т. М.)

Вода в ставку чиста, джерельного походження. Навколо облаштовані місця для сидіння, зелені насадження, невеликий пляж і прогулянкові доріжки.

Територія використовується для проведення шкільних екскурсій, фотозйомок, родинного відпочинку [12-13].

Поруч із водоймою ростуть верби (*Salix L.*), вільхи (*Alnus*), очерети (*Phragmites*), водяні лілії (*Nymphaea*). Тут гніздяться дикі качки (*Anas platyrhynchos*), лиски (*Fulica*), іноді можна побачити чаплю (*Ardea*). Рекреаційна зона стала справжньою «перлиною» громади, зразком гармонійного співіснування людини і природи [8–10; 19].

Територія села розташована в межах лісостепово-поліської зони, тому рослинність поєднує елементи обох природних областей. На околицях збереглися березові гаї, соснові насадження, заплавні луки. На прибережних ділянках ростуть фруктові сади, декоративні кущі, квітники.

У місцевих лісах (рис. 4) і посадках трапляються зайці (*Lepus*), їжаки (*Erinaceus europaeus*), білки (*Sciurus vulgaris*), лисиці (*Vulpes*), а серед птахів – жайворонки (*Alauda*), синиці (*Paridae*), дятли (*Dendrocopos*), сови (*Strigiformes*). Весною село огортає аромат цвітіння яблунь (*Malus*) і бузку (*Syringa*), а восени – золотаве листя беріз (*Betula humilis*) і дубів (*Quercus*) [11–12; 18].

Попри наявні проблеми Малі Підгайці демонструють активну позицію у сфері збереження природи та благоустрою території. Зокрема: створено рекреаційну зону з елементами екопарку; проводиться озеленення громадських просторів і шкільного подвір'я; організовано інформаційні стенди про охорону природи та правила поведінки в зоні відпочинку; залучаються волонтери й школярі нашого ліцею до акцій з висадження дерев, збору сміття, догляду за ставком [7; 13–17; 23–27].

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Рекреаційна зона села Малі Підгайці була створена за ініціативи місцевої громади та підтримки Підгайцівської сільської ради. Основна мета її створення – забезпечити місце відпочинку для жителів і гостей села, зберегти мальовничі природні ландшафти та створити комфортну територію для екологічного туризму [2; 7; 12; 18].

Рис. 4. Ліси Малих Підгайців (фото Котюк Т. М.)

При виборі території враховували: близькість до центру села та доріг, наявність природного водоймища – ставка, ландшафтні особливості, що створюють мальовничі панорами, наявність зелених насаджень, які можна зберегти та доповнити новими.

Територія рекреаційної зони (рис. 5.) охоплює став, прилеглі луки, зелені насадження та кілька невеликих підвищень, що використовуються як оглядові майданчики.

Для зручності та безпеки відпочивальників громада організувала такі елементи благоустрою: облаштовані прогулянкові доріжки та містки через струмки; лавочки, альтанки та місця для відпочинку сімей та дітей; невеликий пляж ставка очищений від сміття та заростей; встановлені смітники та контейнери для роздільного збору сміття; висаджено нові дерева та декоративні кущі, що підтримують біорізноманіття; створено інформаційні стенди з правилами поведінки на території та рекомендаціями щодо збереження природи [2; 6; 12; 18].

Рис. 5.1. Рекреаційна зона та екологічна стежна з вказівниками
(фото Котюк Т. М.)

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Рис. 5.2. Рекреаційна зона та екологічна стежна з вказівниками
(фото Котюк Т. М.)

Рекреаційна зона виконує важливі екологічні функції: збереження природного ландшафту: ставок, луки, дерева та кущі підтримують баланс екосистеми; фільтрація води: заболочені ділянки й прибережна рослинність утримують та очищують воду в ставку; середовище для тварин: зона підтримує існування птахів, комах, дрібних ссавців; освітня функція: учні та відвідувачі можуть спостерігати природні процеси, навчатися екології та бережливому ставленню до природи; соціальна користь: створює простір для відпочинку, прогулянок, екологічного туризму та родинних заходів.

Громада має плани на подальший розвиток рекреаційної зони: розширення зеленої зони та висадка нових дерев і декоративних рослин; створення невеликих екологічних стежок з інформаційними знаками про флору і фауну; організація освітніх екскурсій для школярів та туристів,

спрямованих на вивчення природи та місцевого краю; облаштування спортивних і дитячих майданчиків з екологічно безпечних матеріалів; впровадження системи моніторингу стану довкілля – контроль якості води, чистоти території та стану рослинності.

Реалізація цих заходів дозволить не лише зберегти унікальні природні об'єкти, а й перетворити рекреаційну зону на модель раціонального природокористування, де гармонійно поєднуються потреби громади та охорони природи [3; 12].

Малі Підгайці – типовий приклад українського приміського села, яке поступово інтегрується в господарську систему обласного центра, міста Луцька. З одного боку, це сприяє економічному розвитку, покращенню інфраструктури, будівництву нових житлових будинків, з іншого – створює додаткові навантаження на природне середовище.

За останні десятиліття у селі відбулося активне розширення житлової забудови, особливо вздовж доріг і біля рекреаційної зони. Значна частина земель, які раніше використовувалися як сінокоси чи пасовища, нині відведена під приватні садиби. Це призвело до зменшення площ природних луків і зміни структури ґрунтового покриву [6; 11–12; 18].

Внаслідок активного використання сільськогосподарських угідь, часткового осушення заболочених ділянок і порушення водного балансу деякі мікроландшафти зазнали деградації. Проте громада прагне зберегти природне середовище, впроваджуючи елементи раціонального природокористування.

Однією з актуальних екологічних проблем села є засмічення побутовими відходами. Через близькість до міста та активне будівництво збільшується кількість несанкціонованих смітників на узбіччях доріг і поблизу водойм.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Особливо гостро постає питання охорони ставка, який є центром рекреаційної зони. Його береги часто потерпають від залишків пластику, пакувальних матеріалів, які залишають відпочивальники. Такі дії порушують естетичний вигляд місцевості й створюють загрозу для водних організмів.

Місцева влада разом із жителями проводить толоки та екологічні акції, спрямовані на прибирання території та озеленення довкілля. Особливо активними є учні Підгайцівського ліцею, які щороку беруть участь у заходах «Зробимо Україну чистою!» та «День Землі» [18].

Під час меліорації в минулому було осушено кілька дрібних заболочених ділянок, які відігравали роль природних фільтрів і місць гніздування птахів.

Це вплинуло на місцеву гідрологічну систему: у літній період рівень води у ставку знижується, а навесні трапляються локальні підтоплення через нерівномірне стікання води.

Нині громада розглядає можливість екологічного відновлення частини боліт як природних водоутримувальних територій. Такі заходи дозволяють покращити якість води, відновити біорізноманіття й створити додаткові рекреаційні маршрути для екотуризму [6; 11–12; 18].

Близькість до обласного центру спричинила зростання транспортного потоку. Автомобільний рух по дорозі, що з'єднує Малі Підгайці з Луцьком, створює підвищене шумове та пилове навантаження. Це особливо відчутно влітку, коли мешканці відпочивають біля водойми або працюють на городах.

Важливо, що громада поступово облаштовує узбіччя зеленими насадженнями – захисними смугами з кущів і дерев, які частково поглинають шум і пил, покращують мікроклімат села.

Таким чином, Малі Підгайці мають вигідне географічне положення, сприятливі природні умови, багатий рослинний і тваринний світ.

Природне середовище села є основою його привабливості як місця проживання й відпочинку. Саме тому громада активно підтримує ідею розвитку рекреаційної зони, яка поєднує красу природи з турботою про довкілля.

Природне середовище Малих Підгайців зазнало певних антропогенних змін, пов'язаних із господарською діяльністю, забудовою, транспортом і відпочинком людей.

Однак завдяки свідомій позиції громади та освітнім ініціативам, у селі формується культура дбайливого ставлення до природи.

Малі Підгайці – приклад того, як місцева громада може поєднувати розвиток і турботу про довкілля, зберігаючи при цьому унікальну красу свого краю [6; 11–12; 18].

Суспільство Малих Підгайців демонструє свідоме ставлення до навколишнього середовища. Це: прибирання рекреаційної зони та берегів водойми; висадка нових дерев та кущів; проведення екологічних акцій та освітніх заходів.

Рекреаційна зона села не лише забезпечує відпочинок, а й служить місцем виховання екологічної культури, формує у молоді розуміння важливого збереження природи та її раціонального використання. Завдяки цьому поєднується розвиток громади і збереження унікальних природних об'єктів рідного краю.

Природа Малих Підгайців є надзвичайно мальовничою, проте в останні десятиліття зазнає певних антропогенних змін. Найпоширенішими екологічними проблемами є засмічення побутовими відходами прибережних зон, неконтрольоване використання природних ресурсів, зменшення площ зелених насаджень і забруднення ґрунтів через господарську діяльність населення.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Важливою умовою покращення екологічного стану території є дотримання правил раціонального природокористування. Місцева громада спільно з органами самоврядування проводить заходи з благоустрою, утримання чистоти, впорядкування рекреаційної зони та берегів водойми.

Висновки. Під час нашого дослідження було проведено вивчення природних географічних, соціальних та екологічних особливостей села.

Малі Підгайці – мальовниче волинське село, розташоване поблизу Луцька, з гармонійним поєднанням природного ландшафту та сучасного способу життя.

Особливу роль у формуванні позитивного іміджу села відіграє рекреаційна зона, створена силами громади. Вона стала прикладом раціонального природокористування, адже поєднує охорону природи з організацією відпочинку для місцевих мешканців і гостей.

Під час дослідження було виявлено, що населення села активно долучається до екологічних і благоустроєних акцій – висаджує дерева, доглядає за територією, підтримує чистоту водойм.

Участь учнів Підгайцівського ліцею в озелененні та природоохоронних заходах свідчить про формування у молоді відповідального ставлення до довкілля.

Розвиток рекреаційної зони, благоустрій території та популяризація екотуризму є важливими перспективами для подальшого зростання громади.

Проведене дослідження поглибило знання учнів про рідний край, сприяло формуванню громадської позиції, любові до природи та історії Волинської області.

Таким чином, Малі Підгайці є прикладом єдності людини і природи, відповідального ставлення до навколишнього середовища та прагнення громади до сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. «Атлас адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади: 2020»: веб-сайт. URL: (дата звернення 22.12.2025).
2. Волинь туристична. Довідник природних і рекреаційних об'єктів області. Луцьк : Надстир'я, 2019.
3. Географія Волинської області : навч. пос. / За ред. О. І. Шевчука. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 212 с.
4. Головне управління статистики у Волинській області. URL: <http://www.lutsk.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 24.12.2025).
5. Децентралізація влади. URL: <http://decentralization.gov.ua/region/item>. (дата звернення: 20.12.2025).
6. Екологічний паспорт Луцького району Волинської області. URL: <https://voladm.gov.ua/article/ekologichniy-pasport-luckogo-rayonu%20/> / (дата звернення 22.12.2025).
7. Зузук Ф. В., Колошко Л. К., Карпюк З. К. Осушені землі Волинської області та їх охорона: монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 294 с.
8. Каліновський Д. Рекреаційна привабливість природних водойм Волинської області і можливості їх використання в рекреації та туризмі. Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Географічні науки. 2013. № 6. С. 43–47.
9. Карпюк З. К., Фесюк В. О., Антипюк О. В. Природно-заповідний фонд Волинської області : альбом-каталог Київ, 2018. 136 с.
10. Карпюк З. К., Фесюк В. О. Природоохоронні мережі Волинської області: монографія. Луцьк : видавництво «Терен», 2021. 212 с.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY
Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

11. Луцька районна державна адміністрація. URL: <http://lutskadm.gov.ua/> (дата звернення: 23.12.2025).
12. Луцький район : природні умови та ресурси. Аналітичний звіт Волинського обласного управління екології. Луцьк, 2022.
13. Мельник О. В., Карпюк З. К., Полянський С. В., Качаровський Р. Є., Лук'янова Г. В., Риковський О. В., Паушук А. Я.. Аспекти розвитку природного рекреаційного потенціалу Горохівської ТГ Волинської області. *Věda a perspektivy*. 2023. № 10 (29). С. 261–276. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10\(29\)-261-276](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-10(29)-261-276).
14. Мельнійчук М. М., Нетробчук І. М., Карпюк З. К., Єрко І. В., Стельмах В. Ю., Качаровський Р. Є., Ковальчук С. І., Антипюк О. В. Берестечківська ТГ Волинської області: сучасні тенденції розвитку природного рекреаційного потенціалу. *Věda a perspektivy*. 2023. № 11 (30). С.303-316. DOI : [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-11\(30\)-303-316](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2023-11(30)-303-316)
15. Мельнійчук М.М., Чижевська Л.Т., Білецький Ю.В.,ПолянськийС.В., Мельник О.В., Соловей В.В. Качаровський Р. Є., Ковальчук С.І. Зимнівська територіальна громада Волинської області: природний рекреаційний потенціал в умовах децентралізації. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 5 (36). S.286-301. DOI : [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-5\(36\)-286-301](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-5(36)-286-301)
16. Нетробчук І. М., Чижевська Л. Т., Єрко І. В., Полянський С. В., Качаровський Р. Є., Антипюк О. В. Природний рекреаційний потенціал Торчинської ТГ Волинської області. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 1(32). S. 247-258. DOI : [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1\(32\)-247-258](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-1(32)-247-258)
17. Нетробчук І.М., Карпюк З.К., Стельмах В.Ю., Ковальчук С.І., Качаровський Р.Є., Василюк А. О., Олексюк В. С., Судимак В. В. Кліматичні передумови формування поверхневого стоку у межах Копачівської ТГ

Волинської області. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 5 (36). S.302-318. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-5\(36\)-302-318](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-5(36)-302-318).

18. Підгайцівська сільська рада. Офіційний вебсайт громади. URL: <https://pidgauci-gromada.gov.ua>

19. Природно-заповідний фонд Волинської області. URL: <http://eco.voladm.gov.ua/category/all/locality=9>. (дата звернення 05.12.2025).

20. Про природно-заповідний фонд України № 2456-ХІІ від 16 червня 1992 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2456-12> (дата звернення 05.12.2025).

21. Регіональний офіс водних ресурсів у Волинській області. URL: <https://vodres.gov.ua/> (дата звернення 05.10.2025).

22. Управління екології та природних ресурсів Волинської ОДА. URL: <https://voladm.gov.ua/category/upravlinnya-ekologiyi-ta-prirodnih-resursiv/1/>. (дата звернення 05.12.2025).

23. Чижевська Л. Т. Теорія і методика визначення якості поверхневих вод у Волинській області. *Природа Західного Полісся та прилеглих територій*: зб. наук. пр. Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк, 2018. № 15. С. 69-74.

24. Чижевська Л. Т., Карпюк З. К. Методика дослідження мікроклімату з метою просторового планування міста Луцька. *Географічний часопис ВНУ ім. Лесі Українки*. Луцьк, Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2023. С.54-65.

25. Чижевська Л. Т., Лавренчук О. М., Качаровський Р. Є., Карпюк З. К., Антипюк О. В. Оцінка сучасного стану водних ресурсів Волині. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : Луцьк, 2019. 11-12 квітн. 2019 р. С. 98–101.

26. Чижевська Л. Т., Нетробчук І. М. Екологічний стан поверхневих вод у Волинській області. *Гідрологія, геохімія та екологія*. Луцьк. Вид-во ЛДТУ, 2002. с. 39-44.

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

27. Чижевська Л. Т., Карпюк З. К., Качаровський Р. Є., Чижевський Т. О. Природний рекреаційний потенціал Устилузької ТГ Володимирського району Волинської області. Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів: матер. XI Міжнар.наук.-практ.конф.(м. Луцьк, 06-07 листопада 2025р.) / за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. С. 170-172.

Vydavatel:

Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.
se sídlem V Lázních 688, Jesenice 252 42
IČO 03562671 Česká republika

MODERNÍ ASPEKTY VĚDY

Svazek LXV mezinárodní kolektivní monografie

Podepsáno k tisku 09. únor 2026
Formát 60x90/8. Ofsetový papír a tisk
Headset Times New Roman.
Mysl. tisk. oblouk. 8.2. Náklad 100 kopií.